

Lan

MEI '26

LOVVK

gsszij

IK ZIE,
IK ZIE
WAT JIJ
NIET ZIET...

Ligplaatscholen

Dordrecht

Het Zwanejong

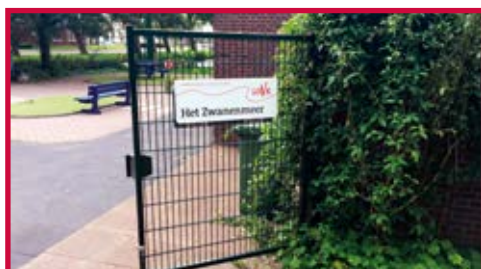
Geldelozepad 46-48
3311 WE Dordrecht
Tel. +31 (0)6 10 99 02 24

Krimpen aan den IJssel

Het Zwanenmeer

(gevestigd in internaat De Driemaster)
Boezemdreef 2
2922 BA Krimpen a/d IJssel
Tel. +31 (0)6 34 07 35 25 (ma)
Tel. +31 (0)6 30 23 04 37 (vr)

Werkendam

't Zwaantje

(gevestigd in internaat De Merwede)
Havenstraat 52
4251 BD Werkendam
Tel. +31 (0)6 34 07 35 25 (vr)

Secretariaat

Landelijk Bureau LOVK

Papeterspad 5
3311 WT Dordrecht
Nederland
Tel. +31 (0)6 10 99 02 27
Tel. +31 (0)6 18 27 11 80
E-mail: landelijk.bureau@lovk.nl

Colofon

Uitgave 33   Jaargang 24, mei 2026
Redactie: LOVK
Vormgeving: Loods 19, Budel
Druk: Quadraat Printmedia, Oud-Beijerland

Langsij is een periodieke uitgave van de Stichting LOVK. De redactie houdt zich het recht voor ingezonden stukken al dan niet te plaatsen en/of ingekort weer te geven. Niets in deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de uitgever.

Bezoek ook onze website
www.lovk.nl

Stichting LOVK

De stichting LOVK heeft als doel het geven van onderwijs aan varende kinderen op bijzonder-neutrale, protestants-christelijke en rooms-katholieke grondslag.

Missie

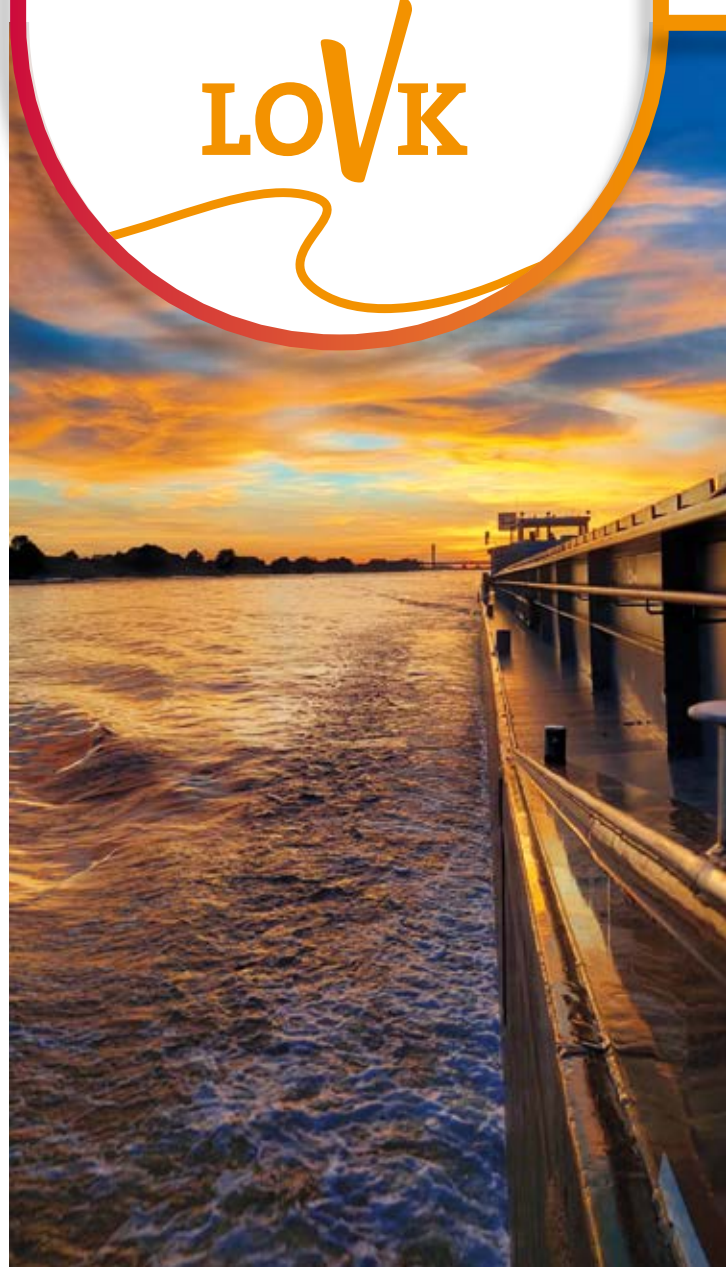
Het LOVK wil voor varende kinderen van 3,5 tot en met 7 jaar het recht op onderwijs dat zij hebben zo goed mogelijk invullen. Dat houdt in: rekening houden met de specifieke situatie van varende kinderen en hun ouders en zorgen voor een probleemloze doorstroming naar het regulier basisonderwijs.

Visie

De visie op goed onderwijs is samen te vatten in de kernwoorden relatie, competentie en zelfstandigheid. Omdat de kern van het onderwijs door de ouders thuis wordt gerealiseerd, legt het LOVK een unieke relatie tussen thuissituatie en lessituatie. Anders gezegd, tussen opvoeding en onderwijs.

Op basis van de missie en visie heeft het LOVK haar strategisch beleid voor de langere termijn vastgesteld en dit vertaald in strategische doelen.

LOVK

LANGZIJ

”Ik zie ik zie wat jij niet ziet...”

Een bekend spelletje dat veel kinderen en hun ouders nu en vroeger spelen of speelden.

Een relevant onderwerp in het onderwijs en in de maatschappij. Maatschappelijk is het belangrijk om te leren beoordelen of dat wat we zien de werkelijkheid is, zeker met alle invloed van de social media en bijvoorbeeld AI. Op school is het ook relevant: goed onderwijs vraagt om verder kijken dan gedrag of resultaten.

In deze Langsij nemen we u weer mee langs een diversiteit aan onderwerpen. Daarmee hopen we u weer een inkijkje te geven in het schoolleven van varende kinderen, of dit nu aan boord plaatsvindt of op de ligplaatschool. Het laat u verder kijken dan u op het eerste gezicht ziet en andere (of juist hele herkenbare) perspectieven zien.

Ik kan u beloven dat u na het lezen van deze Langsij meer ziet dan u eerder zag.

Dank aan alle collega's en ouders die meehielpen om van deze Langsij weer een prachtig magazine te maken.

Lienke van Dijk, directeur-bestuurder

Ik zie ik zie wat jij niet ziet en het is... een nieuwe vlag!

Marjan Ottevanger, beleidsmedewerker

Het LOVK heeft een eigen vlag. U kent die natuurlijk allemaal! De vlag die altijd in de eerste krat van het peuterpakket zit. Op die vlag is ons rode logo te zien.

Al een poosje waren we bezig na te denken over een nieuwe vlag, passend bij onze nieuwe Knuffie-huisstijl. Samen met de MR hebben we een keuze gemaakt voor een mooie nieuwe vlag. Het is een vlag geworden met niet alleen een logo, maar een vlag waarop te zien is wie we zijn: dé school voor varende kinderen. Deze hebben we laten maken en natuurlijk hebben we toen op het speelschip op het plein van het Zwanejong de oude vlag gestreken en de nieuwe gehesen. Wat een mooie vlag, vindt u niet?

Kinderen die vanaf de zomervakantie bij ons starten vinden in de eerste krat de nieuwe vlag. Te leuk om niet te gebruiken!

We hopen hem vaak te zien op onze rivieren!

Kanjers in de klas

Francina Vel Tromp, leerkracht ligplaatsschool

Op de ligplaatsscholen is de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen één van de belangrijkste doelen: het leren samenspelen, leren samenwerken, op je beurt wachten, delen, emoties leren kennen en reguleren enz. We proberen de hele sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen te stimuleren. Dit gebeurt tijdens het vrije spel binnen en buiten, tijdens de gymlessen in het speellokaal maar zeker ook tijdens spelletjes en oefeningen die we met de kinderen doen.

Kanjertraining op Het Zwanejong

Op Het Zwanejong in Dordrecht geven we de kleuters en de kinderen van groep 3 iedere week een les uit de methode Kanjertraining. Kanjertraining is een manier van omgaan met elkaar. We gaan uit van goede bedoelingen en kijken met vertrouwen naar kinderen. Natuurlijk gaat er wel eens iets mis. We vragen dan na of dit de bedoeling was van een kind. Dat is eigenlijk nooit het geval. We leren de kinderen woorden geven aan gedrag. We stellen ook vragen waardoor kinderen bewuster nadenken over hun gedrag. Uiteindelijk willen we de kinderen laten ervaren dat ze vertrouwen hebben in zichzelf en de ander.

Elkaar leren kennen

Kinderen zien vaak vrij snel waar andere kinderen hulp bij nodig hebben. Een ouder kind ziet bijvoorbeeld dat een jonger kind de rits van zijn tas nog niet goed open kan maken. Het oudere kind helpt dan graag. We stimuleren dit ook bij kinderen.

We doen spelletjes die tot doel hebben om elkaar beter te leren kennen. Elkaar beter leren kennen, zorgt ervoor dat kinderen rekening met elkaar kunnen houden. Ze leren elkaar vertrouwen en voelen zich verbonden met elkaar. 'Bekend maakt bemind'. We laten kinderen daarom in wisselende samenstellingen met elkaar samenwerken en spelen.

Geef me de 2

Eén van de spelletjes die we met de kinderen spelen heet 'Geef me de 2'. De kinderen gaan op zoek naar 2 overeenkomsten tussen zichzelf en een ander kind. Zo leren ze elkaar beter kennen.

Het spel gaat als volgt:

De kinderen lopen door de ruimte. Op het moment dat er een vooraf afgesproken sein wordt gegeven, begint de oefening. De kinderen gaan dan zo snel mogelijk in tweetallen bij elkaar staan en zoeken 2 overeenkomsten.

Geef me de 2

Ineke van Buuren, leerkracht ligplaatsschool

Op Het Zwanenmeer doen we het spelletje 'Geef me de 2'.

Ik observeer hoe de kinderen in de groep met deze opdracht omgaan. Het muzikje gaat aan, de kinderen lopen door elkaar en als de muziek stopt, geven ze het dichtstbijzijnde kind een hand en zoeken ze samen naar een overeenkomst ('wat ze hetzelfde hebben').

De eerste keer dat de muziek aan gaat, lopen veel kinderen vooral achter een bekend kind aan, ze zoeken de veiligheid van het bekende. Als de muziek stopt, praten sommige kinderen met het dichtstbijzijnde kind, anderen die het spannend vinden, stappen snel naar een bekend kind.

De tweede keer is minder spannend. Nu wordt meestal meteen het dichtstbijzijnde kind gekozen. Vooral oudste kleuters doen actief mee. Zij kunnen al beter verwoorden wat ze zien. De kinderen kijken naar elkaar en vaak zegt de oudste van de 2 iets wat hetzelfde is. De jongsten staan netjes hand in hand, maar iets zeggen is nog lastig. Het blijkt dat 1 overeenkomst al genoeg is om samen op te zoeken.

In de kring mogen ze vertellen; de meest genoemde overeenkomsten zijn uiterlijk: "We hebben allebei blauwe ogen", "Wij hebben allebei een staart" of "Onze trui is blauw".

Kanjers in het mentoraat

Mary Bakels, mentor en leerkracht groep 3

Om de ontwikkeling van mijn mentorkinderen goed te kunnen volgen, plan ik soms als mentor een kort, individueel moment met het kind. Tijdens zo'n moment doe ik een lesje, zodat ik goed kan observeren hoe het kind reageert, denkt en zich uitdrukt.

Ik heb een vergelijkbare opdracht gedaan als in de klas: samen staan we voor de spiegel en gaan we op zoek naar overeenkomsten en verschillen.

Als we zo'n opdracht doen zie ik nog andere dingen dan het kind ziet.

Wat observeer ik tijdens zo'n activiteit?

- **Taalontwikkeling:** Kan het kind woorden geven aan wat het ziet?
"Wat zie je als je in de spiegel kijkt?"
"Ik zie mezelf. Ik zie een hoofd, een buik, benen, armen, en bij mijn hoofd zie ik een kin, oren, een neus, ogen en wimpers."
- **Cognitieve ontwikkeling:** Begrijpt het kind de concepten 'hetzelfde' en 'anders'?
"Wat is hetzelfde bij de juf en jou?"
"We hebben allebei een mooie ring. En ik heb een donkergroene trui en u een lichtgroene; dat is bijna hetzelfde."
"Zie je ook verschillen?"
"Ja, de juf heeft een bril en ik niet. En de juf is groter dan ik."

Bijvoorbeeld:

- Je hebt beiden een huisdier
- Je hebt beiden een broer/zus
- Je houdt beiden van dezelfde kleur
- Je vindt beiden hetzelfde eten lekker
- Je vindt het allebei leuk om te zwemmen/zingen/fietsen...

Heb je er 2? Dan geef je elkaar een high-five en ga je zitten. Als een deel van de kinderen zit, wordt er weer een sein gegeven zodat alle kinderen stoppen. Vraag een aantal tweetallen welke 2 overeenkomsten ze gevonden hebben.

Op de ligplaatsscholen in Dordrecht en Krimpen hebben we dit spelletje met de kinderen gedaan. Juf Ineke van Het Zwanenmeer vertelt iets meer over wat zij zag gebeuren bij de kinderen en in de groep. Juf Mary heeft het spelletje met een mentorkind gedaan en schrijft iets over wat zij observeert.

Burgerschap

Tot slot: Er is een overlap tussen Kanjertraining en Burgerschap. Want ook bij Burgerschap hoort: het zoeken naar overeenkomsten en verschillen m.b.t. geslacht, familie en thuissituatie, mogelijkheden en beperkingen. En ook: het herkennen van emoties, bij jezelf en anderen. En: samenleven en samenwerken. Handig, want als we aan een doel van Kanjertraining werken, werken we soms tegelijkertijd ook aan een doel van Burgerschap!

Met hulp van de juf komt er soms een tweede overeenkomst die niet in het uiterlijk te zien is: *"We hebben allebei een broer"* of *"Wij schommelen graag"*.

Onze grootste overeenkomst hebben we natuurlijk aan het eind benoemd: *"Wij leven allemaal op een schip!"*

Je ziet dat deze kinderen elke dag leren afstemmen op wie er die dag klasgenootjes zijn. Mooi hoe ze de veiligheid ervaren om over zichzelf en de ander na te denken!

- **Sociaal-emotionele ontwikkeling:** Durft het kind te vertellen wat het denkt?
"Hoe vind je het om naar jezelf te kijken in de spiegel?"
"Ik vind het mooi. Ik ben blij, omdat ik zo lief ben."
- **Zelfbeeld en zelfvertrouwen:** Hoe praat het kind over zichzelf? Ziet het vooral positieve kenmerken, of richt het zich op wat het 'anders' vindt?
"Wat vind jij mooi of fijn aan jezelf?"
"Ik heb een mooie glimlach en ik vind mijn trui en broek ook mooi."
"Waar ben jij trots op?"
"Ik kan papa heel goed helpen met schoonmaken en met houtsnijden in de machinekamer."

Wat leer ik buiten, wat je niet ziet?

Arina van der Spek, leerkracht ligplaatschool

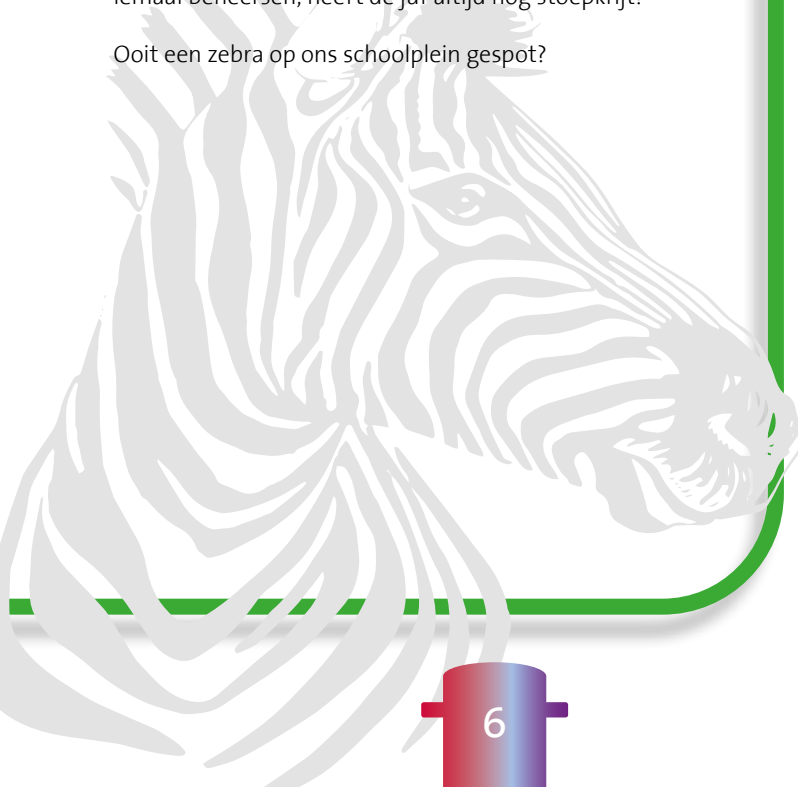
Terwijl ik een nieuw thema voorbereid, zijn er allerlei vragen die ik mezelf stel: Wat wil ik graag zien dat de kinderen leren? Beheersen ze sprinten en plots stoppen? Kunnen ze zelfstandig fietsen zonder zijwielen? Kan het kind situaties op de juiste manier inschatten? Welk doel willen we bereiken met al die leuke activiteiten rondom het thema? Er zijn er zoveel.

Maar tot leren komen en doelen bereiken vraagt heel veel meer dan alleen voorbereiding op papier. Het vraagt soms plotseling aanpassing, want... bij het buiten spelen op school hebben we alle ruimte om te oefenen met grote motoriek. Grote motoriek omvat de grote bewegingen van het hele lichaam, waarbij de romp, armen en benen worden ingezet om vaardigheden als rennen, springen, klimmen én fietsen te beheersen.

Fietsen! Dat is nu typisch iets waar we op school heel veel plezier aan beleven. We fietsen, fietsen, fietsen... of we springen heerlijk op de trampoline. Iets wat lang niet alle schipperskinderen elke dag kunnen.

En, wat we zo op school nog eens extra leren náást hoe we ons lijf beheersen: manoeuvreren, goed opletten op overstekende kinderen, filerijden en ja... ook botsen. Zo komen we ongemerkt elke dag wel in nieuwe 'verkeerssituaties' die we nog niet hadden meegemaakt. En als we dan het fietsen helemaal beheersen, heeft de juf altijd nog stoepkrijt!

Ooit een zebra op ons schoolplein gespot?

Samenwerking tussen ouders en mentor bij de onderwijsbehoeften van kleuters

Als we samen kijken, zien we meer dan alleen

Willeke van Dijke, mentor

Kleuters kijken met andere ogen naar de wereld. Wat voor volwassenen vanzelfsprekend lijkt, kan voor een jong kind juist spannend, lastig of heel bijzonder zijn. Daarom is het zo belangrijk om goed te kijken naar wat een kleuter nodig heeft om zich veilig en prettig te voelen aan boord en op school. Elk kind leert en ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier. De één heeft behoefte aan een duidelijke structuur, de ander leert juist door te bewegen of door extra uitdaging. Deze verschillen noemen we onderwijsbehoeften: wat heeft een kind nodig om zich prettig te voelen en tot leren te komen.

Twee voorbeelden

Daan vindt het moeilijk om te starten met een werkje. Hij blijft vaak zitten kijken en weet niet waar hij moet beginnen. Zijn ouders geven aan dat het aan boord ook lastig is. We merken dat Daan baat heeft bij kleine, duidelijke stapjes. Als Daan een werkje gaat maken, pakken we de vier kaartjes van de Knuffiemethode erbij:

- Wat ga ik doen?
- Hoe ga ik het doen?
- Ik doe het!
- Hoe ging het?

Deze kaartjes geven duidelijkheid en helpen hem om zelfstandig aan de slag te gaan.

Mark leert snel en zijn ouders geven bij de mentor aan dat Mark behoefte heeft aan extra uitdaging. Om hieraan tegemoet te komen, wordt er in de klas gebruik gemaakt van een groep 2-plus krat met uitdagende materialen en opdrachten. Aan boord wordt er voorbereidend groep 3 werk gegeven zodat hij zich verder kan verdiepen en gemotiveerd blijft.

Hoe fijn is het als ouders met de mentor de onderwijsbehoeften hebben gezien en daardoor weten wat kinderen nodig hebben om te leren en zich te ontwikkelen!

Verder kijken dan gedrag:

wat jonge kinderen ons eigenlijk willen vertellen

Jonge kinderen laten hun emoties vaak zien via gedrag. Soms is dat gedrag duidelijk: een kind is blij, enthousiast of nieuwsgierig. Maar soms is het gedrag lastig te begrijpen: boosheid die 'uit het niets' lijkt te komen, drukte die niet te stoppen is, of een kind dat zich terugtrekt. Voor ouders kan dat verwarrend zijn. Toch zit er bijna altijd iets onder dat gedrag verscholen.

Gedrag is voor jonge kinderen een vorm van communicatie. Ze hebben nog niet altijd de woorden om te vertellen wat ze voelen of nodig hebben. Een driftbui kan bijvoorbeeld voortkomen uit vermoeidheid, honger, spanning of een overweldigende dag. Druk gedrag kan een manier zijn om prikkels kwijt te raken. Stil of teruggetrokken gedrag kan juist wijzen op onzeker-

heid of behoefte aan nabijheid.

Ook ontwikkeling speelt een grote rol. Het brein van jonge kinderen is nog volop in ontwikkeling. Vaardigheden zoals plannen, impulsen remmen, delen of wachten zijn nog niet volledig ontwikkeld. Dat betekent dat kinderen soms reageren vanuit emotie, zonder dat ze dat zelf kunnen sturen.

Daarnaast kunnen veranderingen thuis of op school, zoals een baby in het gezin, een andere juf of een volle agenda, invloed hebben op hoe een kind zich gedraagt. Kinderen voelen meer dan we soms denken.

Door verder te kijken dan het gedrag zelf, ontdekken we wat een kind eigenlijk probeert te zeggen. Vaak helpt het om te benoemen

wat je ziet, nabij te blijven en samen te zoeken naar rust. Zo voelt een kind zich begrepen en dat is vaak al de eerste stap naar ander gedrag.

Wat kun je zelf doen:

Blijf rustig

Als jij rustig bent, kan je kind ook rustiger worden. Kinderen 'lenen' jouw kalmte.

Benoem wat je ziet

Zeg: "Ik zie dat je boos bent." Dan voelt je kind zich begrepen en hoeft het minder te schreeuwen.

Geef woorden aan gevoelens

Kleine kinderen weten vaak niet wat ze voelen. Zeg: "Je bent teleurgesteld omdat het niet lukt." Zo leren ze stapje voor stapje hun emoties kennen.

Annemieke Kik,
coördinator leerlingzorg en mentoraat

Illustratie van Eva Tack met toestemming overgenomen van www.verbindendopvoeden.be

Maak het klein en simpel

Grote dingen zijn moeilijk. Zeg: "Eerst schoenen aan, dan naar buiten." Niet tien dingen tegelijk.

Biedt keuze uit twee

Keuzes geven rust. "Wil je de rode trui aan of de blauwe?" Geen eindeloze opties.

Zorg voor voorspelbaarheid

Kinderen houden van weten wat er komt. Gebruik vaste routines: eten, bad, bed. Dat geeft veiligheid.

Knuffel eerst, praat later

Als een kind overstuur is, werkt praten niet. Eerst nabijheid, dan woorden.

Let op de basis

Honger, moe, te veel prikkels = sneller boos. Soms is gedrag gewoon een 'ik ben op'-signaal.

Speel het voor

Laat zien hoe je iets doet. Kinderen leren door te kijken, niet door lange uitleg.

Tot slot: Wees mild voor jezelf

Ouders hoeven niet perfect te zijn. Goed genoeg is écht genoeg.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet... Ik leer, ik leer wat jij niet ziet, en het is...

Arina van der Spek, leerkracht ligplaatschool

...tijd voor het spel in de hoeken. Sommige kinderen verheugen zich er al op, zitten te popelen om te gaan kiezen. Anderen weten het niet zo goed.

"Bedenk eerst wat je het liefst doet, maar bedenk ook iets anders voor als het niet meer past", zeg ik nog. Na even bezig zijn, komt er een kind zuchtend naar me toe: "Juf, de bouwhoek is al vol. Mag ik er toch nog bij?" Even twijfel ik, maar dan vraag ik: "Had je nog iets anders bedacht, voor als je niet meer in de

bouwhoek kon?" En ja, daar is een geruststellend antwoord: "Oh ja, dan wil ik wel aan de puzzeltafel. Mag ik dan de grote puzzel doen, juf?" "Tuurlijk", glimlach ik... en ondertussen vink ik in gedachten de executieve functies flexibiliteit en emotie-regulering af.

Ik loop langs de hoeken, zit even bij het gezelschap dat het boodschappenspel doet en tel netjes de muntjes uit die ik betalen moet. Later krijg ik plotseling een rol die ik met verve en de nodige fantasie probeer

mee te spelen... Er wordt heerlijk gespeeld, samen én alleen, totdat het tijd is.

Terwijl het hoekenspel afgesloten wordt en kinderen de tijd krijgen om alles op te ruimen zie ik nog snel een van de kinderen op de kassa 8 forse tikken geven, met ondertussen een zachte fluister: "De win-kel is af-geslo-ten." 'Toe maar, 8 lettergrepen-tikken', denk ik nog... en in gedachten open ik RADAR en typ ik dat ze meerdere woorden in lettergrepen kan opdelen...

Zo leerzaam, dat hoekenspel!

Marjan Ottevanger, beleidsmedewerker

COLUMN

Ik zie, ik zie wat ik eerder niet zag...

Juf worden... vaak is dat een van de eerste beroepen waar kleine meisjes voor willen kiezen. Logisch, als je bedenkt dat het een van de eerste beroepen is waar kinderen mee in aanraking komen. Juf worden, dat wil je omdat je dan 'leuk met kinderen kunt werken'.

Zelf heb ik er nooit aan gedacht om juf te worden. Me inzetten voor organisaties die maatschappelijk betrokken zijn vond ik altijd wel belangrijk, maar juf worden... nee, dat heb ik nooit overwogen.

Inmiddels werk ik al heel wat jaren in de onderwijswereld. Niet als juf, wel als stafmedewerker. In die onderwijswereld hoor ik praten over dingen die klein lijken, maar veel betekenis hebben. Ik hoor over executieve functies, over uitgestelde aandacht, over wat gedrag kan zeggen over een kind en nog veel meer. Meestal begrijp ik wel wat er bedoeld wordt, soms ook niet. Vaak denk ik: wat is de kindertijd toch een belangrijke fase in het leven.

Ik kijk met respect naar mijn collega's voor de klas: zoveel interactie, zoveel verschillende kinderen, die allemaal in een andere ontwikkelingsfase zitten, die allemaal vanuit hun eigen werkelijkheid om zich heen kijken en die allemaal gezien worden door de juf. Je weet wel... die juf die ziet wat kinderen niet zien, wat ouders niet altijd zien, maar wat zij wel ziet.

Juf worden... of ik het met de kennis van nu wel zou doen weet ik niet. Wel weet ik dat het veel meer is dan 'leuk met kinderen werken'. Het is bijzonder mooi en waardevol werk, waarin je echt iets kunt betekenen voor de ontwikkeling van een kind.

Verliefde harten

Ingrid Heuseveldt, leerkracht ligplaatsschool en groep 3

In de ochtend zie ik een klas met groep 3-kinderen die hard werken aan taal, rekenen en schrijven. Alle kinderen zitten aan hun eigen tafeltje en we duiken op dit moment in de verliefde harten. Dat zijn de sommen die samen tien vormen. Op het digibord ontdekken we welke getallen bij el-

kaar horen, en de kinderen denken actief mee. Het is mooi om te zien hoe trots ze zijn wanneer ze een verliefd hart herkennen en de juiste combinatie kunnen noemen. De kinderen gaan daarna zelfstandig aan de slag op de tablet.

De foto's laten zien hoe de kinderen eerst samen oefenen en daarna zelfstandig aan de slag gaan. De overgang van uitleg naar toe kunnen passen is helder zichtbaar. We leren door te doen.

In de middag zitten de kinderen samen met groep 1 en 2 in de klas. Hier hebben ze bijvoorbeeld Engels, verkeer of kanjertraining. Een paar keer per week is er bovendien een circuit, waarin de stof van de ochtend terugkomt. Daar zie je hoe krachtig herhaling kan zijn. De kinderen passen hun kennis toe en ontdekken dat ze het steeds beter begrijpen. Ze ervaren plezier omdat het lukt.

Een mooi voorbeeld is de bewegend leren oefening met de harten op hun rug. De kinderen lopen door de klas, zoeken elkaars verliefde harten en noteren de juiste combinaties. Leren wordt een spel. Ik zie, ik zie wat jij niet ziet... kinderen die groeien zonder dat ze het zelf doorhebben.

Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet... vanuit elke plek aan boord in groep 3

Ilonka Toers Bijns, mentor en leerkracht groep 3 online

Schipperskinderen groeien op in een wereld die continu in beweging is. Waar het ene kind uitkijkt over weilanden, ziet het andere kind sluizen, havens of juist open water. Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet, is daarmee een bijna vanzelfsprekend onderdeel van hun dagelijks leven.

Tijdens de online lessen van groep 3, is dat ook zo. De kinderen zitten allemaal op een andere plek, kijken uit een ander raam en hebben andere verhalen. Toch vormen ze samen één groep. Vóór de les begint, loggen we alvast in. Even kletsen, lachen en iedere keer andere achtergronden kiezen. Zijn ze hetzelfde? Dan klinkt er een enthousiast: "Ja!"
Verschillen ze? Dan volgt een hard: "Nee!"
Kleine momenten, maar zo waardevol.

Het wisbordje speelt tijdens de online lessen een grote rol. Bij een dictee of rekenopdracht schrijft ieder kind zijn antwoord op het bordje, zonder dat ze van elkaar kunnen zien wat er staat. Zodra we aftellen -3, 2, 1... laat maar zien! - gaan alle bordjes

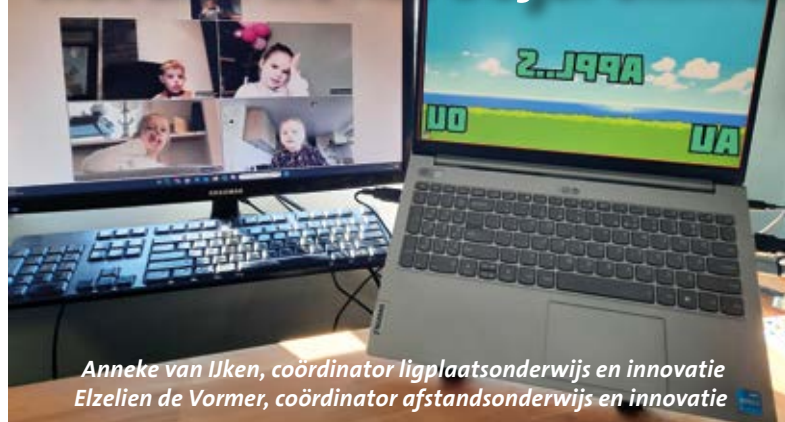
tegelijk omhoog. Zo doet iedereen actief mee en blijft de aandacht goed bij de les. In één moment zien we welke antwoorden er zijn gegeven en waar nog wat extra uitleg nodig is. Het maakt het online lesgeven overzichtelijk, eerlijk en voor de kinderen heel motiverend.

De kinderen zijn nog jong en hun spanningsboog is niet eindeloos. Daarom wisselen we de lessen bewust af. Naast het werken aan lezen, spelling, schrijven en rekenen, is er ruimte om te bewegen en leerzame spelletjes te doen. Een van de favoriete activiteiten gebeurt met twee draaiwielen die bepalen wat we gaan zoeken. Het eerste draaiwiel kiest een kleur, het tweede een plek aan boord – bijvoorbeeld de keuken, badkamer of stuurhut. Dan begint het speuren. De kinderen verdwijnen lachend uit beeld en komen even later terug met iets dat precies past bij de opdracht. Op dat moment ontstaat er een echt "Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet..."-moment: ieder kind toont een voorwerp uit zijn eigen varende leefwereld, altijd nét anders dan dat van de ander.

En zo varen ze allemaal hun eigen route, maar toch leren ze iedere dag samen. Het laat zien hoe dichtbij je kunt zijn, zelfs als je ver van elkaar vandaan zit.

Wat zien we nu? De juf online?

Anneke van Ilken, coördinator ligplaatsonderwijs en innovatie
Elzelien de Vormer, coördinator afstandsonderwijs en innovatie

Afstandsonderwijs is niet nieuw voor het LOVK. Het vormt de basis van ons onderwijs. Ondanks dat wij onderwijs op afstand bieden, zien wij de kinderen heel regelmatig in het echt. We ontmoeten elkaar op school of we komen gezellig aan boord. De mogelijkheden om elkaar te zien, zijn dankzij de digitale ontwikkelingen steeds groter. Hier maakt het LOVK graag gebruik van op verschillende manieren.

De mentor kan beeldbellen of een activiteit met de kinderen doen via Teams. De juffen van groep 3 geven leuke online lessen en zelfs de ligplaatschool heeft al een keer online activiteiten verzorgd. De ouders, leerkrachten, mentoren en kinderen genieten hiervan.

"Ik zag jou op de computer, juf!"
"Kunnen we nog een keer een spel-

letje doen met jou op de computer?" Natuurlijk willen we dat!

De komende tijd heeft het LOVK als doel om het afstandsonderwijs dichterbij te brengen zodat we elkaar vaker kunnen gaan zien. Dit biedt de mogelijkheid om de intensieve samenwerking met ouders meer praktisch vorm te geven. Hierdoor kunnen we ouders nog beter ondersteunen, kunnen we het persoonlijke contact met de kinderen versterken en heeft de mentor nog meer zicht op de ontwikkeling van het kind. Om ons daarop voor te bereiden heeft het team van het LOVK een studiemiddag rondom Teams gevolgd. Iedereen heeft dit als zeer inspirerend ervaren en staat te popelen om zijn verworven vaardigheden in de praktijk te brengen. We kijken ernaar uit jullie binnenkort online te zien!

Online onderwijs en meneer ICT

Tineke Albregts, mentor

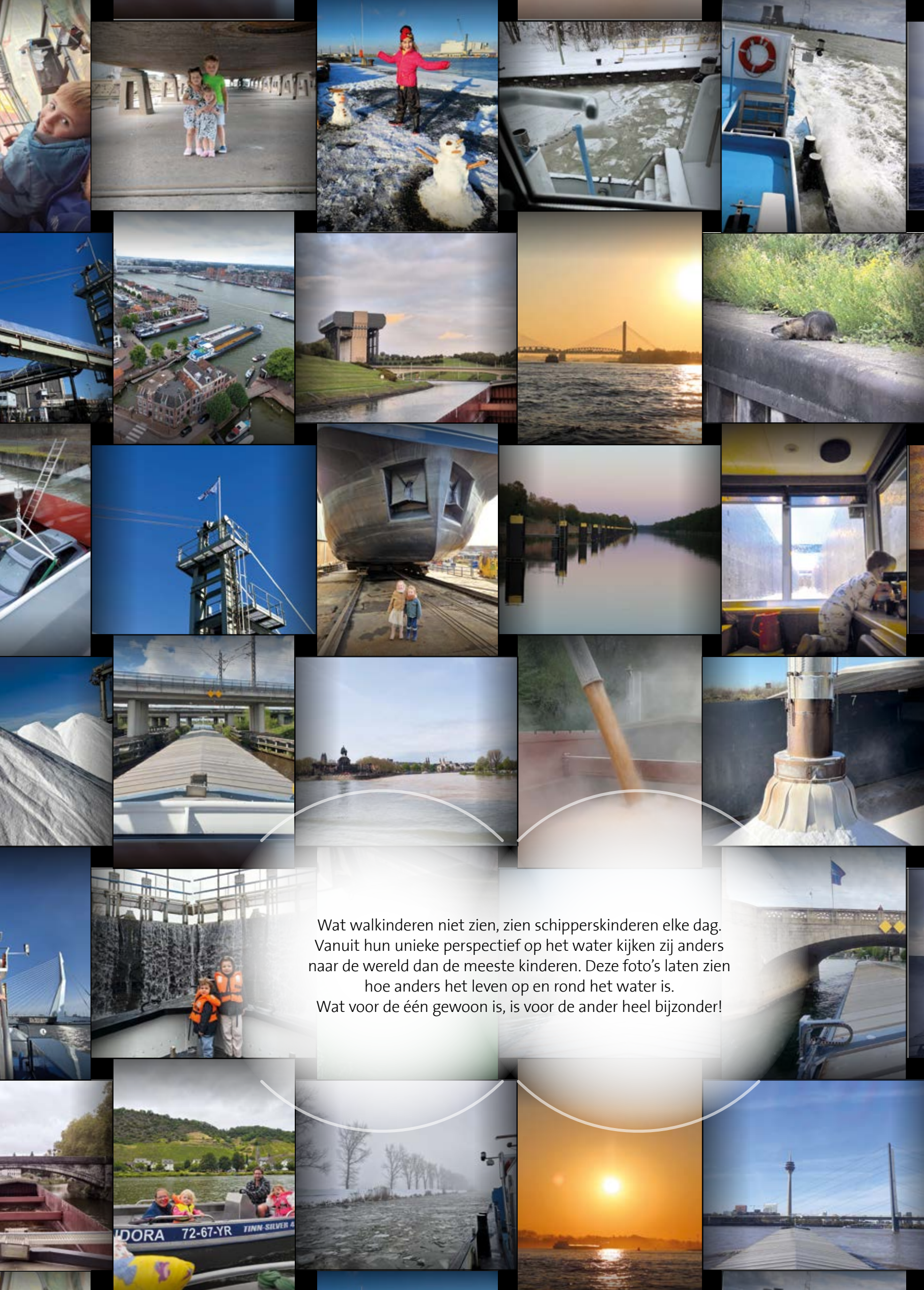
Hoe kunnen we onze ouders nóg beter ondersteunen bij het onderwijs aan boord? De ontwikkelingen op het gebied van ICT en online mogelijkheden zijn de afgelopen jaren in een stroomversnelling geraakt. Onze ouders en onze mentoren hebben veel digitaal contact. Via e-mail en WhatsApp, maar inmiddels ook steeds vaker via Teams.

In het kader van 'ik zie, ik zie wat jij niet ziet' zijn de digitale mogelijkheden een grote vooruitgang voor de samenwerking tussen mentor en ouders en het begeleiden van het kind. Waar er vroeger enveloppen met werkjes gestuurd werden, worden inmiddels door ouders filmpjes gestuurd waar de mentor veel meer kan zien dan alleen een eindresultaat. En inmiddels wordt er steeds vaker een online activiteit gedaan door de mentoren met hun leerlingen.

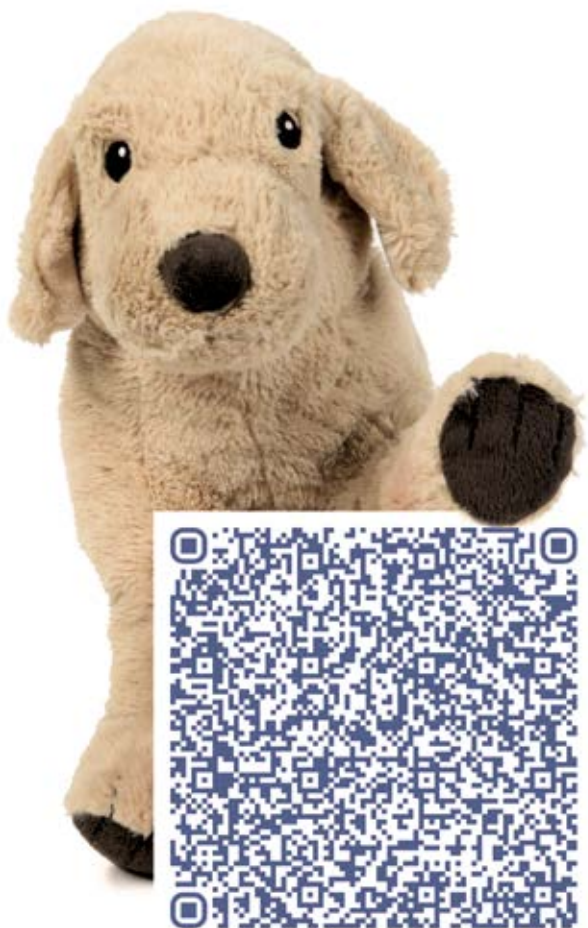
Twee zaken zijn daarbij van belang: een duidelijke visie op het doel van online onderwijs en goede kennis en beheersing van de techniek. Aan visievorming zijn we al langere tijd bezig. Online onderwijs is daarbij wat ons betreft een aanvulling op het onderwijs aan boord (en geen vervanging). Onze visie kleurt zich steeds verder in en geeft ons houvast in de koers die we daarin hebben. Daarnaast is dus goede kennis en beheersing van techniek belangrijk. Met het hele LOVK-team volgden we daarom onlangs een training. Meneer ICT (de YouTube-naam van Marien Zonnenberg) heeft ons meegenomen in allerlei mogelijkheden en leerde ons diverse vaardigheden aan op het gebied van het werken met Teams.

We gaan er als team weer verder mee aan de slag en willen vooral samen met de ouders het kind nog beter zien in wat het nodig heeft. Zo komen we uit op 'ik zie, ik zie wat jij ook ziet'.

Wat walkinderen niet zien, zien schipperskinderen elke dag. Vanuit hun unieke perspectief op het water kijken zij anders naar de wereld dan de meeste kinderen. Deze foto's laten zien hoe anders het leven op en rond het water is. Wat voor de één gewoon is, is voor de ander heel bijzonder!

Kiezen doe je zo!

Anneke van IJken,
coördinator ligplaatsscholen en innovatie
Elzelen de Vormer,
coördinator afstandsonderwijs en innovatie

Je kijkt naar je kind. Wat zie je? Je ziet wat hij al kan: "Kijk eens wat ik al kan!" Je ziet ook wat hij nog niet kan: "Wil jij me helpen?" En dit is precies waar het onderwijs op aan moet sluiten. Als ouder moet je dus keuzes maken.

Om ouders hierbij te ondersteunen gaan we vanaf volgend schooljaar met de kinderen van groep 1 werken met interactieve pdf's. De lessen van elk thema zijn onderverdeeld in ontwikkelingsgebieden en waar mogelijk gekoppeld aan de vragen in de vragenlijst. Zo zie je gelijk welke lessen bij welke ontwikkelingsgebieden of doelen aansluiten en wordt het kiezen gemakkelijker.

In de interactieve pdf's wordt alle lesstof geïntegreerd aangeboden. Denk hierbij aan de bewegingsactiviteiten van Monkey Moves en Engels met Woolly. De lessen bij het prentenboek en de lessen waarin kinderen spelen met letters, cijfers en meer zijn overzichtelijk gebundeld.

Elke interactieve pdf heeft een themaschema met alle lessen. Door op het lesnummer te klikken word je gelijk naar de juiste lespagina in de pdf gestuurd. Met het handige kruisje keer je gemakkelijk weer terug naar het themaschema. In het schema zie je ook titels van lessen in het **groen** of **paars**. Deze kleuren geven aan dat bij die lessen specifieke doelen zijn opgenomen rondom **burgerschap** of **digitale geletterdheid**.

In de lessen zijn de linkjes naar liedjes, filmpjes of documenten gekoppeld. Deze kunnen dus gemakkelijk geopend worden en door het tabblad te sluiten ben je weer terug bij de les. Klik en klaar dus!

Ouders, nieuwsgierig geworden?
Scan de code en log in op **VarenderWijs!**

Wat zie ik door mijn binnenspiegel in de schoolbus?

Rulinde Blankenstijn, onderwijsassistente

i	b	o	o	s	g	k	z	e	l
b	i	e	n	s	a	g	c	i	a
l	s	h	d	i	p	r	p	g	c
i	l	p	e	e	e	a	p	e	h
j	a	r	u	s	n	p	r	n	e
k	p	i	g	n	d	j	a	w	n
v	e	r	d	r	i	e	t	i	g
e	n	r	e	n	i	s	e	j	n
d	e	z	i	n	g	e	n	s	b
g	e	z	e	l	l	i	g	u	s

blij
boos
eigenwijs
gapen

gezellig
grapjes
lachen
ondeugd

praten
slapen
verdrietig
zingen

Oplissing: --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- |

Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet...

Anne Lokker, onderwijsassistente
Annemieke Beekman, administratief medewerkster

Wie denkt er dan niet gelijk aan dat leuke spelletje... Kies een voorwerp wat je ziet in de ruimte waar je bent, benoem de kleur van het voorwerp en laat je vader, moeder, broertje, zusje, juf of mentor raden welk voorwerp je in je hoofd hebt. Een leuk spelletje voor in de auto onderweg, leuk in de klas en ook leuk in de stuurhut.

Om het wat uitdagender te maken, zijn er allerlei leuke varianten op te bedenken.

Wat denk je er bijvoorbeeld van om je kind goed de kamer rond te laten kijken, vervolgens iets te veranderen (uiteraard zonder dat je kind het ziet), en je kind te laten bedenken wat er veranderd is. Doe iets eenvoudigs voor kleine kinderen (zet bijv. Knuffie op de bank) en iets moeilijkers voor oudere kinderen (zet bijv. een lego-poppetje ergens in de stuurhut of haal juist iets weg van zijn vaste plek).

'Ik zie, ik zie' is niet alleen zoeken naar voorwerpen, het is ook een vorm van waarnemen. Wij hebben

met twee kinderen uit de klas een spelletje gedaan. De kinderen kregen de opdracht om willekeurige lijnen op een papier te tekenen. Daarna moesten zij in de vormen die waren ontstaan, zoeken of zij iets in de lijnen konden ontdekken. Wat zie jij, wat ik niet zie? Met een kleurpotlood kleurden ze datgene wat ze in hun tekening zagen: De een zag een varken, de ander een spook. Allebei vonden ze het natuurlijk ook grappig om met een bruin potlood ook nog 'poe' te ontdekken...

Maar kijken doe je niet alleen met je ogen. Met al je zintuigen 'kijk' je naar de wereld om je heen. Doe maar eens een blinddoek voor je ogen en luister naar wat je 'ziet' (hoort). Het zal je verbazen hoeveel geluiden je ineens hoort, die normaal aan je voorbij gaan. Laat de blinddoek daarna zitten, en vraag iemand om voorwerpen uit de kamer aan jou te geven. Probeer daarna met je handen te 'kijken' wat je voelt. Doe het met je broertje of zusje en maak er een wedstrijdje van: wie 'ziet' (raad) de meeste voorwerpen goed?

Als laatste nog een ander leuk spelletje. Ga met twee kinderen naar buiten, laat ze stilstaan op een bepaalde plaats met de rug tegen elkaar aan. Laat ze allebei vanuit die positie een foto maken van datgene wat zij vanaf die plek zien (laat ze hooguit vijf stappen lopen om van iets een foto van dichtbij te maken). Draai daarna de posities van de kinderen om, en laat hen opnieuw een foto maken van wat zij zien. Bekijk daarna met elkaar de foto's. Wat zag het ene kind en wat zag het andere kind vanaf dezelfde plek? Door samen de foto's te bekijken, word een kind zich bewust dat iedereen op andere dingen let, soms hetzelfde ziet en soms ook dingen vanuit een ander perspectief ziet. Het ene kind zag misschien die mooie graafmachine, terwijl het andere kind alleen maar oog had voor de bloeiende narcissen in het gras. En allebei zagen ze misschien de mooie blauwe lucht met de zon. Ik zag, ik zag, wat jij misschien niet of ook wel zag!

Zo 'zie' je maar hoe veelzijdig 'Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet' kan zijn!

Sinds dit schooljaar staat er op het schoolplein van het Zwanejong een prachtig nieuw speelschip! De ene dag wordt er met lading de Rijn op gevaren, de andere dag staan piraten op de uitkijk of er andere schepen in zicht zijn! Voor jongere en oudere leerlingen is het speelschip een plek waar ieders fantasie tot leven komt en van waaruit de wereld verkend wordt.

Het speelschip biedt verschillende klim- en klautermogelijkheden zoals een touwladdertje, een trap en een glijbaan. Met een klein trappetje vanaf het dek kom je in de stuurhut waar natuurlijk een mooi stuurwiel bevestigd is. Hier wordt elke dag flink aan gedraaid om de juiste koers te bepalen. Aan de achterkant van het schip is een duikelrek bevestigd. Naast het duikelen lukt het sommige

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet... Een nieuw speelschip op het schoolplein van het Zwanejong!

**Anneke van Iken, coördinator
ligplaatsonderwijs en innovatie**

oudste leerlingen om naar de stuurhut te klimmen via het duikelrek. Ook durven sommige leerlingen zelfs op de hoge boeg te klimmen om de vlag te hijsen! Ook onder het schip kan er gespeeld worden, kinderen die hier behoefte aan hebben, kunnen zich even terugtrekken van de drukte op het plein. In het kader van goed burgerschap is de naam van het speelschip democratisch gekozen. De kinderen van het Zwanejong mochten kiezen uit de twee favoriete namen van de juffen. Net als in de echte wereld waarin de meeste stemmen gelden, bracht iedere leerling zijn stem uit. Hier kwam een duidelijke winnaar uit. Met feestelijke waterballonnen doopten we in september ons speelschip tot 'Scheepsmaatje' van ons allemaal en wensten we haar een behouden vaart!

Spelothek

Ronella van Walsum, mentor

Het thema van deze Langszij: 'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet...' sluit perfect aan bij de wereld van gezelschapsspelletjes in de spelothek.

Gezelschapsspelletjes zijn veel meer dan alleen een leuk tijdverdrijf. Tijdens het spelen oefenen kinderen allerlei belangrijke vaardigheden. Ze leren op hun beurt wachten, omgaan met winnen en verliezen, samenwerken, keuzes maken en zich aan regels houden. Spelenderwijs ontwikkelen ze hun concentratie, geheugen en probleemoplossend vermogen.

Wat zo mooi is aan spelletjes, is dat ze aansluiten bij verschillende manieren van leren. Sommige kinderen zijn vooral visueel ingesteld: zij begrijpen een spel snel door te kijken naar het bord, de kaartjes of de pionnen. Andere kinderen zijn meer auditief ingesteld en leren juist door te luisteren naar uitleg, verhalen of aanwijzingen van een ander. In gezelschapsspelletjes komen deze manieren van leren samen. Kinderen kijken, luisteren, doen en ontdekken – ieder op zijn eigen manier.

Zo wordt spelen een rijke leerervaring, waarin elk kind gezien wordt. Ik zie, ik zie wat jij niet ziet... en samen zien we steeds meer!

Ouderbetrokkenheid 3.0

Rieke Voorstad, mentor, leerkracht groep 3 online en specialist ouderbetrokkenheid

Ik zie...

- een unieke vorm van onderwijs
  - twee onderwijswerelden: aan boord en op school.
  - een warm welkom op de ligplaatssscholen
  - een bijzondere samenwerking tussen ouders en mentor
  - mentoren met oprechte interesse in ouders en kinderen
  - tevreden ouders en enthousiaste medewerkers
- aldus Marjon, vertegenwoordiger van het CPS (bureau voor onderwijsontwikkeling en advies). Zij heeft in oktober 2025 een dag meegelopen op de locatie Dordrecht en gesprekken gevoerd met diverse ouders en medewerkers van het LOVK.

Zij ziet nog kansen op het gebied van...

- het meer zichtbaar maken van de 'unieke samenwerking'
- het zoeken naar voor ouders 'makkelijkere' vormen van digitale communicatie
- het organiseren van digitale ouderbijeenkomsten
- het creëren van meelooptomomenten voor ouders op de ligplaatssscholen.

Heb je het bordje bij de ingang van ligplaatschool het Zwanjong al zien hangen? 'Op deze school werken we duurzaam samen aan het beste voor iedere leerling'.

Marjon feliciteert de leerlingen, ouders, leerkrachten en directie van het LOVK met het behalen van het keurmerk Ouderbetrokkenheid 3.0! "Julie mogen oprecht heel trots zijn op de cultuur van samenwerking. Heel wat onderwijsorganisaties kunnen daar nog iets van leren!"

Gezien worden...

Ronald Hogendoorn, voorzitter BSOS

De Vereniging Basisscholen Onderwijs Schipperskinderen (BSOS) zet zich al jarenlang in voor de belangen van het onderwijs aan schipperskinderen op de basisschool. Zo werken we er op de achtergrond hard aan om bij de overheid de schipperskinderen in beeld te houden. Ieder jaar leggen we daarom contact met het ministerie van OC&W en spreken we over de binnenvaart, de onderwijsbehoeften van schipperskinderen, de schippersbekostiging en noem maar op.

*Ronald Hogendoorn
voorzitter*

*Ineke Voorthuizen
secretaris*

*Magda van Gent
penningmeester*

*Rieke Voorstad
LOVK*

Enige tijd geleden hebben we een aantal ambtenaren van het ministerie eens uitgenodigd op een schippersschool én met hen een bezoek gebracht aan een internaat om hen een inkijkje te geven in de wereld van het schipperskind. De dames van het ministerie waren erg onder de indruk van het bezoek. Het werkt gewoon om elkaar op

te zoeken en het goede gesprek te blijven voeren. Om elkaar zo beter te begrijpen.

Ook in de toekomst hopen we contact te onderhouden met het ministerie en met andere stakeholders. Om ervoor te zorgen dat de schipperskinderen gezien blijven...!

Even voorstellen...

Ina van den Boogaart-Spruijt,
toezichthoudend bestuurslid

Als je getrouwd bent met een schipperszoon krijg je vanzelf belangstelling voor water en alles wat daarop vaart (ook al vaart die schipperszoon allang niet meer). De liefde en interesse voor het schippersbestaan die ik via mijn man meekreeg, is mijn motivatie om me als intern toezichthouder in te zetten voor het LOVK.

Door mijn lange en brede ervaring als leidinggevende en bestuurder in het Primair en Speciaal onderwijs heb ik de kennis en inzichten die nodig zijn om in die rol een constructieve bijdrage te leveren aan het LOVK en daarmee aan alle kinderen die daarin onderwijs ontvangen, want om hen gaat het. Door de rol die ouders hebben in dat onderwijsproces is het LOVK een bijzondere onderwijsorganisatie en ik ben onder de indruk van de professionaliteit en warmte waarmee de bestuurder en medewerkers dat bijzondere onderwijs voor schipperskinderen vormgeven.

Onze eigen kinderen zijn al lang volwassen, maar via onze kleinkinderen krijgen wij weer inkijkjes in het hedendaagse schoolleven. Mijn man en ik wonen in Rotterdam-Zuid en zijn aangesloten bij een missionaire PKN-gemeente. Mijn man is met pensioen, zelf werk ik nog een deel van de week in het volwassenonderwijs en daarnaast als ambtelijk secretaris voor een aantal onderwijsbesturen. We brengen graag tijd door met onze uitgebreide familie en houden van rondtrekken met onze camper. Verder ben ik als vrijwilliger actief als toezichthouder bij PC GVO (landelijke organisatie voor godsdienstonderwijs op openbare scholen) en bij een stichting voor maatschappelijke dienstverlening. Daarnaast geef ik met veel plezier als vrijwillige gids rondleidingen op de Orgelzolders van de Breepleinkerkerk in Rotterdam.

Medezeggenschaps

RAAD

Terugblik MR – Kalenderjaar 2025

Ilonka Toers Bijns, mentor, leerkracht groep 3 online en voorzitter MR

Voor het eerst delen we als Medezeggenschapsraad (MR) een terugblik op het afgelopen kalenderjaar. Dit sluit mooi aan bij het thema 'Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet...'. Binnen de MR kijken we immers vanuit verschillende perspectieven (ouders en personeel) en samen zien we soms dingen die niet voor iedereen meteen zichtbaar zijn. Andersom zien jullie als ouders en collega's weer zaken die ons helpen scherp te blijven.

2025 was een jaar met veel beweging. Zo kwam de aanpassing van de schooltijden aan bod. Deze was nodig omdat de totale onderwijstijd erg hoog bleek. Als MR hebben we hierbij onze formele rol vervuld, door een ouderraadpleging te houden, waarbij we oog hadden voor de verschillende ervaringen en praktische gevolgen binnen de organisatie.

Daarnaast hebben we ingestemd met het afschaffen van de ouderbijdrage. Deze bijdrage werd met name ingezet voor de ligplaatsscholen, terwijl niet alle kinderen daarvan gebruikmaken. Daarnaast is het LOVK van mening dat onderwijs gratis moet zijn. Het voelde daarom niet langer passend om alle ouders om dezelfde bijdrage te vragen.

Aan het begin van het schooljaar hebben we als MR, samen met enkele bestuursleden, een financiële cursus gevolgd. Deze bleek enorm waardevol bij het beter begrijpen van de jaarrekening en de meerjarenbegroting, zodat we nog gericht en bewuster kunnen meedenken.

Ook is er verder gewerkt aan de uitwerking van de Koers, die stap voor stap steeds meer vorm krijgt. De pilot groep 3 mocht bovendien een vervolg krijgen. Dit jaar in de vorm van een fysieke groep en een onlinegroep. Gaandeweg vinden we een werkbare en passende vorm.

De MR veranderde dit jaar ook van samenstelling. Begin van het schooljaar hebben we afscheid genomen van Wilma Flikweert, Roelfina Ooms en Mariëlla Heijens. We willen hen nogmaals bedanken voor hun jarenlange betrokkenheid en de waardevolle bijdrage die zij hebben geleverd. Tegelijk mochten we Karolien Smeding en Nathalie Wanders verwelkomen als nieuwe vaste ouderleden, Evelien Suijker en Daniëlle Oomens als plaatsvervangende ouderleden en Arina van der Spek als nieuw personeelslid. We zijn blij dat er steeds weer ouders en personeelsleden zijn die zich willen verbinden aan de MR en meedenken over de ontwikkeling van onze organisatie.

Wat zie je als MR-lid, wat een andere ouder niet ziet?

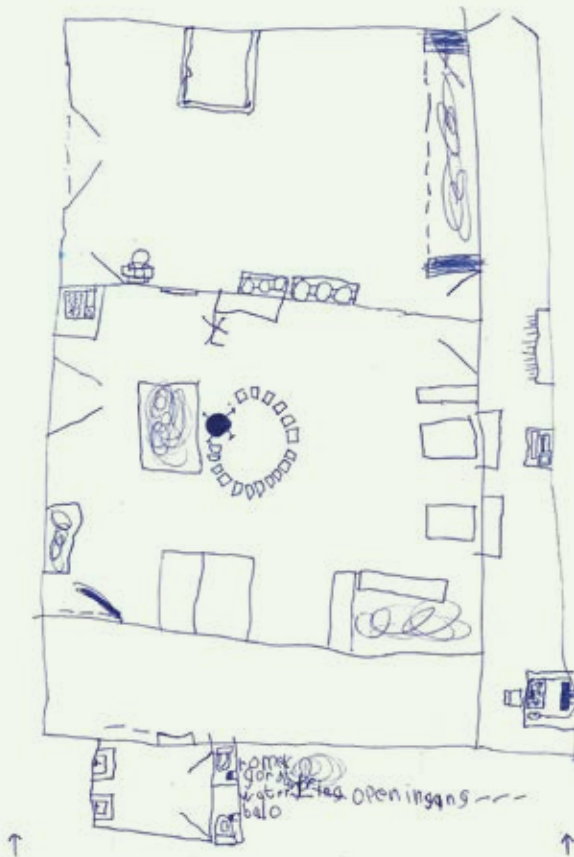
Karolien Smeding, ouderlid MR

Als ouder kijk je in de eerste plaats naar je eigen kind. Zit het lekker in zijn of haar vel? Wordt er goed lesgegeven? Is er voldoende aandacht en begeleiding? Dat is heel logisch.

Als lid van de medezeggenschapsraad (MR) kijk je nét een stap verder. Je kijkt niet alleen naar je eigen kind, maar ook naar de school als geheel. In de MR krijg je een kijkje achter de schermen. Je denkt mee over beleid, onderwijsontwikkelingen, personeelsinzet en hoe het budget wordt besteed. Op een school voor varende kinderen komen daar extra vragen bij. Hoe zorgen we voor continuïteit in het onderwijs? Hoe houden we verbinding met leerlingen die steeds op een andere plek zijn? En hoe zorgen we dat ieder kind zich gezien en gehoord voelt?

Als MR-lid hoor je de achtergrond van beslissingen. Je merkt hoeveel zorg en overleg er voorafgaat aan keuzes die voor ouders soms vanzelfsprekend lijken. Dat geeft begrip, maar ook verantwoordelijkheid. Je vertegenwoordigt andere ouders, stelt vragen en brengt signalen in.

Het mooie is dat je de school vanuit een breder perspectief leert kennen. Je ziet niet alleen wat er in de klas gebeurt, maar ook hoeveel inzet en betrokkenheid er is om goed onderwijs mogelijk te maken.

"Zo herinner ik mij Het Zwanejong", schreef onze oud-leerling Leon Schuller (9 jaar). We kregen van hem deze prachtige plattegrond van Het Zwanejong. Wat knap dat je de school waar je 3 jaar geleden naar toe ging nu nog zo goed kunt tekenen!

Ik zie, ik zie... in de logistiek

Alice Heuvelman, onderwijsassistente
Joanne Penning, onderwijsassistente

In de logistiek gebeurt er veel achter de schermen. De logistiek is het hart van het LOVK. We nemen je mee naar de wereld achter de logistiek.

Ik zie ik zie wat jij niet ziet en dat is...

- de stellingen vol voorraadmaterialen
- de voorraad bestaat uit papier, werkbladen, scharen, ballonnen en nog veel meer
- de lieve knuffies die liggen te wachten op een vriendje om mee te leren
- de uren werk die de onderwijsassistente stopt in het samenstellen van de kratten

- de precisie waarmee het inpakken van de kratten gebeurt
- de vele retourkratten, de ene iets netter dan de andere
- de nette rijen ingepakte leskratten en tassen, klaar om naar boord te gaan
- het plezier en de gezelligheid onder de collega's waarmee de kratten ingepakt worden

We maken samen een verhaal voor de nieuwe Langszij!

Margreet van der Zwan, mentor en leerkracht groep 3

Groep 3 heeft een verhaal gemaakt met AI. We vroegen de computer een verhaal te schrijven over een kind wat aan boord woont van een schip. We merkten dat de computer foutjes maakte. Het schip voer op zee, daar hebben we rivier van gemaakt. En in plaats van kajuit schreven we stuurhut. Ook zei de computer 'de rivier is weer zacht', dat vonden wij gek; we bedachten 'de rivier is weer rustig'

We hebben ook wat andere namen verzonnen. Het kind moest Lin heten en had een knuffel Skye en een puppy Nanu. En de naam van het schip Zeester hebben we veranderd in Marie-Louise. Misschien kunnen jullie wel raden van wie dit schip is...

Eigenlijk wilden de jongens het schip laten zinken, maar dat vonden de meisjes (en de juf) echt niet goed. Er zijn ook kleine kinderen die de Langszij lezen!

We bedachten ook nog wat Lin na de storm kon gaan doen.

We hopen dat jullie dit een leuk verhaal vinden!

Groetjes van Lars, Levi, Davy, Lizz, Rosalyn, Esmee, Leila, Jesse en Floor.

Storm op de Marie Louise

Lin woont op een schip.
Het schip heet Marie Louise.
Lin woont hier met pap en mam.
Bij Lin zijn altijd Skye, haar zachte knuffel, en Nanu, de kleine puppy.
Op een dag is de lucht donker.
De wind is hard.
Het water van de rivier is wild.
"Er komt een storm", zegt pap.
Lin pakt Skye vast.
Nanu piept zacht.
"Kom maar, Nanu", zegt Lin.
BOEM!
Een golf slaat tegen het schip.
De Marie Louise schudt heen en weer.
Ze gaan snel naar de stuurhut.
Daar is het veilig.
De storm huult en spuugt water.
Maar in de stuurhut is het warm.
Dan wordt het stil.
De storm is weg.
De rivier is weer rustig.
"Zie je, Skye? Zie je, Nanu?" zegt Lin.
"Wij kunnen elke storm aan."

Na de storm

Lin voelt zich weer blij.
Ze pakt haar tas.
Uit de tas haalt ze papier en kleurpotloden.
"Kom, Skye", zegt Lin.
Ze zet de knuffel naast zich aan tafel.
Nanu gaat onder de stoel liggen.
Hij is moe van de storm.
Lin begint te tekenen.
Ze tekent hoge golven.
Ze tekent de Marie Louise.
Ze tekent Skye met grote oren.
En Nanu met een kwispelstaart.
"Zo was het", zegt Lin zacht.
Skye 'kijkt' naar de tekening.
Het lijkt net alsof Skye lacht.
Mam kijkt mee.
"Wat mooi", zegt ze.
"Je hebt de storm getekend".
Lin knikt trots.
"En jij bent er ook bij, Skye", zegt ze.
"Wij waren samen".

Op reis naar de maan

Priscilla Dekker, mentor

Het is half 9, de bel gaat en ik heb ik zin in deze schooldag. Vandaag starten we op school namelijk met een nieuw thema: sterren en planeten. Hier wil ik alles over leren!

We starten in de kring en daar laat de juf allemaal foto's zien van de verschillende planeten. Vol enthousiasme roep ik door de klas welke planeten ik allemaal zie. Ik heb namelijk al een keer een boek gelezen over planeten en ik wil mijn kennis graag delen met mijn klasgenoten. De juf vraagt of ik er niet doorheen wil roepen. Dat begrijp ik best, maar ik vind het lastig om mijn enthousiasme tegen te houden. We maken met de klas een woordweb over wat we allemaal al weten over sterren en planeten. Daarna is het tijd voor de rekenles. Ik ben er met mijn gedachten niet bij. Ik zie mijzelf al in een raket zitten, vliegend naar de maan... Wat zou daar allemaal te ontdekken zijn...?

Dan hoor ik ineens mijn naam. De juf vraagt wat 3+4 is. Ik antwoord dat ik het niet weet. 3+4, dat wist ik al toen ik in groep 1 zat. Dit is zo makkelijk, hier klopt vast iets niet. Ik besluit om te zeggen dat ik het niet weet, zodat ik het in ieder geval niet verkeerd kan doen. Daarna spring ik snel weer in mijn raket en mijn gedachten dwalen af naar mijn reis naar de maan. Ik heb in mijn boek gelezen dat de afstand ongeveer 385.000 kilometer is, hoeveel uur zou ik dan onderweg zijn?

Vandaag start ik in groep 3 met het nieuwe thema 'sterren en planeten'. In de kring laat ik foto's zien van de verschillende planeten. Sophie roept gelijk de namen van de planeten door de klas. Haar enthousiasme is mooi, maar hierdoor hebben de andere kinderen geen kans meer om ook antwoord te geven.

Na het maken van het woordweb gaan we over op de rekenles. Ik vraag aan een aantal kinderen om een som uit te rekenen en als ik dit aan Sophie vraag, geeft ze aan dat ze het antwoord niet weet. Dit begrijp ik niet, Sophie kon al rekenen toen ze in groep 1 zat, hoe kan het dat ze deze som niet weet? Ik besluit het voor nu te laten en het later aan Sophie te vragen, omdat ik zo nieuwsgierig ben wat er bij Sophie gebeurt.

Hoogbegaafdheid... Een onderwerp wat als leerkracht, als kind en als ouder soms best ingewikkeld kan zijn. Sophie, die zo opgaat in een onderwerp waar ze interesse in heeft

dat het daardoor lijkt of ze misschien wel zit te dromen. De leerkracht, die Sophie graag bij de rekenles wil houden en haar vraagt een som op te lossen en niet begrijpt waarom ze deze som ineens niet meer kan oplossen. Sophie die al kan rekenen met getallen boven de 1000 en daarom denkt dat zo'n makkelijke som als 3+4 vast niet klopt. Bang om fouten te maken, dus dan liever de keuze maken om te zeggen dat je het niet weet.

Wat een geluk heeft Sophie dat ze een leerkracht heeft die nieuwsgierig is naar haar gedrag en dit met haar wil bespreken. Ik gun ieder kind met hoogbegaafdheid een nieuwsgierige leerkracht en ouder, die verder wil kijken dan gedrag en samen wil puzzelen wat er nodig is.

Het ZIJNSLUIK van Tessa Kieboom, geplaatst met toestemming.

Tessa Kieboom is een autoriteit op het gebied van hoogbegaafdheid, hoogleraar aan de Universiteit van Hasselt en directeur van het expertisecentrum Exentra (www.exentra.be)

hoogbegaafdheid

Tessa Kieboom

Het cognitieve luik = "denken"

- Intellectuele capaciteiten
- Motivatie
- Creativiteit

Het zijnsluik = "voelen"

Prachtige prentenboeken

Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet en het is... een boek! Een zoekboek!

Het zoekboek is niet zomaar een boek. Wist u dat zoekboeken goed zijn voor...

- **Visuele waarneming en oogmotoriek:** Kinderen leren focussen op details, patronen en structuren. Dit verfijnt de coördinatie tussen ogen en handbewegingen, wat de basis vormt voor latere lees- en schrijfvaardigheden.
- **Taalontwikkeling:** Het samen benoemen van gezochte objecten (dieren, voertuigen, voorwerpen) vergroot de woordenschat en stimuleert het taalgevoel.
- **Concentratie en focus:** Het zoeken naar specifieke elementen dwingt kinderen om hun aandacht langere tijd bij één taak te houden, zonder afgeleid te raken.
- **Cognitieve ontwikkeling:** Zoekboeken dagen kinderen uit om te redeneren, kritisch te denken en oplossingen te vinden, wat hun cognitieve vaardigheden aanscherpt.
- **Creativiteit en inbeeldingsvermogen:** Door de gedetailleerde illustraties worden kinderen aangemoedigd hun eigen verhalen te verzinnen bij de afbeeldingen.
- **Sociaal-emotionele ontwikkeling:** Het samen zoeken biedt kwaliteitsvolle interactie tussen ouder en kind en werkt ontspannend.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet! van Marieke Oele

Kijk je ogen uit in dertien heel verschillende landschappen. Tel steeds twee keer tien dezelfde dieren. Zoek twee dieren met iets gekks aan. Dit aansprekende, interactieve peuterboek met zijn kleurrijke, grafische illustraties biedt volop kijk- en telplezier voor kinderen vanaf twee jaar.

Alfabet van Charlotte Dematons

Alle letters van het alfabet en hun oneindige mogelijkheden vind je in dit prachtige boek vol verrassende vondsten. Iedere pagina is een weergaloos zoek- en ontdekfeest. Probeer in de tekeningen ook de letters zelf te vinden, voor de dief ermee vandoor gaat! Zie je welk voorwerp hij van bijna elke bladzijde meeneemt? Dit is een leuk zoekboek voor wat oudere kleuters en groep 3 kinderen.

Boeken voor ouders

Annemieke Kik, coördinator leerlingzorg en mentoraat

De Ik-fabriek, laat je lijf en hersenen samenwerken en maak ik-kracht

Van Carla van Wensen

De Ik-fabriek geeft inzicht in de samenhang tussen lijf en hersenen en biedt handreikingen om de samenwerking daartussen soepel te laten verlopen.

Ieder mens heeft ik-kracht

Ik-kracht betekent dat je jezelf, wat er ook gebeurt, rustig en ontspannen kunt voelen.

Ik-kracht geeft je zelfvertrouwen en zorgt ervoor dat alles wat je doet gewoon een beetje vanzelf gaat.

Ik-kracht ontstaat wanneer je hersenen en je lijf goed met elkaar samenwerken en elkaar helemaal begrijpen.

Het bijzondere is dat je ik-kracht helemaal zelf kunt maken. Dat doe je met je ik-fabriek, en daar gaat dit boek over.

Via opdrachten, oefeningen, verhaaltjes, spelletjes en tips, samengevat in een overzichtelijk schema, ontdek je hoe jouw ik-fabriek werkt en hoe je heel veel ik-kracht kunt maken. Je leert wat meehelpt om jou een veilig of prettig gevoel te geven, om je beter te kunnen concentreren, minder te wiebelen op je stoel of hoe je beter kunt slapen.

Op basis van haar kennis van verschillende behandelmethoden én de ervaring die zij opdeed in haar praktijk met kinderen en jongeren met niet-begrepen lichamelijke klachten of gedrag, heeft Carla van Wensen dit boek samengesteld. Het geeft kinderen van 8 tot 12 jaar, ouders, leerkrachten, kindercoaches en kindertherapeuten inzicht in de samenhang tussen lijf en hersenen en biedt handreikingen om de samenwerking daartussen soepel te laten verlopen.

Prachtig lastig, onbegrepen gedrag en reflexpatronen

Van Carla van Wensen

Wiebelkonten, extreme dromers, driftkickers, moeilijke slapers, kinderen met absences of kinderen die zich zo bedreigd voelen dat je niet eens naar ze mag kijken. Deze kinderen lopen vast. Via bewegen, lichaamstaal en emoties laten ze weten dat het niet goed met hen gaat. Het zijn reddingsacties om zich staande te houden, aangestuurd door het brein en zijn beschermende, primaire reflexen. Dit wordt niet altijd herkend, waardoor er alleen hulp wordt geboden voor datgene wat er aan de buitenkant zichtbaar is. Het kind wordt geholpen om zijn emoties te reguleren, prikkels beter te verwerken of het krijgt ondersteuning voor schoolse taken.

Maar er is meer

Prachtig lastig gaat over de onlosmakelijke verbinding tussen de ontwikkeling van het kindbrein en het bewegen. Het beschrijft hoe je aan de manier van bewegen van het kind kunt zien waar het vastloopt, waarom het vastloopt en wat er nodig is om het makkelijker te maken. Liefdevolle aanraking en bewegen zijn hierbij van groot belang.

Dit boek is bedoeld als inspiratie. Er zijn ouders en professionals die zich afvragen: Hoe kan ik mijn kind nog meer ondersteunen? Wat zou ik nog meer kunnen betekenen voor dit kind? Voor die groep is dit boek.

Carla van Wensen is kindertherapeut, leidt professionals op en heeft meerdere boeken uitgegeven, waaronder De ik-fabriek en Help... ik voel zo veel!

Zie jij ook burgerschap in prentenboeken?

Anneke van IJken, coördinator ligplaatsonderwijs en innovatie
Elzelien de Vormer, coördinator afstandsonderwijs en innovatie

Wie heeft Maas Haas gezien? Dit is het verhaal van Kapitein Rijn die zijn favoriete knuffel kwijt is, geschreven door één van onze schippersouders: Joanke van der Wal. In het boek wordt de lezer meegenomen in de wereld van de binnenvaart en zien onze kinderen hun eigen wereld in mooie, herkenbare prenten (getekend door Anouk Broos).

Burgerschap begint in je eigen wereld. Met burgerschapsonderwijs bouwen we een brug van de eigen wereld naar de wereld daarbuiten. Prentenboeken kunnen hierbij een handig hulpmiddel zijn. Kapitein Rijn raakt zijn knuffel kwijt en leert omgaan met emoties zoals paniek, verdriet en hoop. Wie is er nog nooit zijn knuffel kwijtgeraakt? Een heel herkenbare situatie dus, waardoor kinderen zich leren inleven in een ander.

Kapitein Rijn is natuurlijk erg bezorgd en gaat op zoek naar zijn Maas Haas. Hij betreft anderen bij zijn zoektocht en komt zo in contact met diverse personages. Waarden zoals respect, zorgen voor een ander en samenwerken worden zichtbaar gemaakt voor de kinderen. Hoe kijkt jouw kind hier tegenaan? Wat zou hij doen? Doorzoeken of een nieuwe kopen?

De zorg voor Maas Haas laat aan kinderen zien hoe belangrijk verbondenheid en zorgzaamheid zijn. Ze ervaren dat Kapitein Rijn zich verantwoordelijk voelt en actief blijft zoeken naar een oplossing. Deze betrokkenheid willen we onze kinderen meegeven en is een belangrijk deel van ons burgerschapsonderwijs.

Het boek van Kapitein Rijn en Maas Haas laat zien hoe je ook prentenboeken kunt inzetten bij het burgerschapsonderwijs. Zetten jullie ook wel eens je burgerschapsbril op als je een prentenboek gaat voorlezen?

Nog inspiratie nodig? Zoek dan de activiteiten van Kikker op in de burgerschapsboekjes.

Het Zwanejong bestaat 40 jaar!

Op dinsdag 3 maart was het 40 jaar geleden dat Ligplaatschool Het Zwanejong is opgericht. Wat een mijlpaal!

We hebben met elkaar op maandag 16 maart een klein feestje gevierd. De kinderen van de klas hebben een opzegversje voorgedragen, juf Lienke heeft iets verteld over hoe het vroeger was. Ze liet ook allerlei dingen zien die vroeger anders waren. Het Kijk mij eens!-boekje zag er toen heel anders uit, en ook de vlag was anders.

Bij een feestje hoort natuurlijk een cadeau! Dat mochten de kinderen uitpakken: twee prachtige sets magnetisch speelgoed. Daar kan in de klas heerlijk mee gespeeld worden! Er was ook iets lekkers voor de kinderen, de ouders en de collega's. Wat was het gezellig om dit met elkaar te vieren!

KOERS

Lienke van Dijk, directeur-bestuurder

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet... 'it takes a village to raise a child and run a school'

Ooit startte ik voor de klas, omdat ik dol ben op kinderen. Sindsdien is er veel veranderd. Maar mijn liefde voor kinderen niet, die is gebleven. Inmiddels ziet mijn dagelijkse werk als directeur-bestuurder van het LOVK er heel anders uit dan destijds toen ik elke dag tussen de kinderen in de klas bezig was. De inhoud van mijn werk is anders, maar mijn motivatie is nog hetzelfde: Goed onderwijs verzorgen om al die prachtige kinderen een omgeving te geven waarin ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Inmiddels ervaar ik dagelijks vanuit mijn functie wat daar allemaal voor nodig is. Dat start met een heldere visie en missie en doelstellingen. Dat vraagt om een professioneel, warm en bevlogen team om dit uit te voeren (en dat hebben we bij het LOVK!) en passende, zelf ontwikkelde methodieken.

En dan zijn er nog vele onderwerpen waar beleid op wordt gemaakt en uitgevoerd om een school te kunnen zijn waarin kinderen, medewerkers en ouders goed en veilig kunnen functioneren. Een greep uit de onderwerpen waar beleid op wordt gemaakt en uitgevoerd:

- Afstandsonderwijs (mentoraat, leermateriaal, online onderwijs)
- Ligplaatsonderwijs (lesaanbod, samenhang afstandsonderwijs)
- Gezonde en (digitaal) veilige werk- en leeromgeving (AVG/IBP, schoolveiligheidsplan, ARBO)
- Financiën (bekostiging, doelen en financieel beheer)
- Personeelsbeleid, bedrijfscultuur (statuut sociaal beleid, regelingen, kernwaarden)
- Brede kwaliteitsontwikkeling (professionalisering, leerlingenzorg, kerndoelen, onderwijsleerresultaten/opbrengsten)
- Huisvesting (gebouwen, onderhoud)
- Samenwerking en communicatie (ouders, MR, bestuur, BSOS, internaten, LOVT, PR, OCW, SRS, steunpunt Binnenvaart)

Daar heb ik 5 dagen per week mijn handen aan vol. Om ervoor te zorgen dat ik dicht bij het doel blijf, zorg ik dat ik veel contact maak met de kinderen. Ik ga regelmatig de klas in, eet tussen de middag regelmatig met de kinderen, mag letterdiploma's uitdelen, geniet mee van het verven in de sneeuw en probeer alle kinderen bij naam te kennen. Dat geeft zo'n werkplezier! Dus ik zie, ik zie wat jij niet ziet: een grote hoeveelheid onderwerpen die nodig is om een school te leiden. Maar het middelpunt van wat ik zie wordt altijd bepaald door het kind, dat blijft mijn grote motivatie.

